

Problem 1. Rozstrzygnąć, czy wielomian różnowartościowy na $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ musi być różnowartościowy na $\mathbb{R}$.

Autor: Krzysztof Kamiński

Rozwiązanie:

Liczbę rzeczywistą t nazwiemy złą, jeśli

1. t jest wymierna, lub
2. t jest niewymierna i $f(t) = f(q)$ dla pewnej liczby wymiernej q .

Jest przeliczalnie wiele liczb wymiernych q , a każda z wartości $f(q)$ jest osiągnięta dla co najwyżej skończonego wielu argumentów. A więc liczb złych jest przeliczalnie wiele (*).

Zauważmy też, że na mocy założenia o różnowartościowości na $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$, jeśli dla dwóch różnych liczb rzeczywistych x, y mamy $f(x) = f(y)$, to co najmniej jedna z liczb x, y jest wymierna (bo albo obie są wymierne (1), albo jedna jest wymierna a druga niewymierna, ale $f(x) = f(y)$ (2)), tak więc obie liczby x, y są złe.

Założmy nie wprost, że $f(x)$ nie jest różnowartościowa na $\mathbb{R}$. To oznacza, że monotoniczność funkcji $f(x)$ musi ulegać zmianie, więc w pewnym punkcie x_0 funkcja f ma ekstremum lokalne. Możemy wybrać takie liczby rzeczywiste s, t , że $f([x_0 - s, x_0]) = f([x_0, x_0 + t])$. To oznacza jednak, że każda liczba z przedziału $[x_0 - s, x_0]$ jest zła, więc otrzymaliśmy nieprzeliczalnie wiele liczb złych (bo to przedział), co stanowi sprzeczność z (*).

A więc wielomian różnowartościowy na $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ musi być różnowartościowy na $\mathbb{R}$.

Jakub Złoty, student III roku matematyki 21.06.2024r.